

ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม
ที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน

ทักษิณีย์ ตระกูลสุภชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2547

ISBN 974-383-834-1

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ทศนีย์ ตระกูลสุกชัย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา
ได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ วิณี ชิดเชิดวงศ์)

..... กรรมการ

(ดร.สมโภชน์ อนนทสุข)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ วิณี ชิดเชิดวงศ์)

..... กรรมการ

(ดร.สมโภชน์ อนนทสุข)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.สมพร สุทัศนีย์)

..... กรรมการ

(ดร.มณฑิรา ชมคอกไม้)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่... ๕... เดือน... มิถุนายน... พ.ศ. 2547

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการทำวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปีภาคปลาย ปีการศึกษา 2546

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณา ความช่วยเหลือ อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์วิณี ชิดเชิดวงศ์ และดร.สมโภชน์ อเนกสุข กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่ง ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วย ศีลอบคมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว. สมพร สุทัศนีย์ และอุปสังฆราช ดร.วีระ ผังรักษ์ ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใน ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในภาคแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่านที่คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณอาจารย์เนาวรัตน์ เมืองนาโพธิ์ เจ้าของโรงเรียนปัญญพิทยาคาร “สนั่น พิชิตกุล อนุสรณ์” และรองศาสตราจารย์ ดร.ชาติ เมืองนาโพธิ์ ผู้จัดการโรงเรียน ปัญญพิทยาคาร “สนั่น พิชิตกุล อนุสรณ์” ที่ให้โอกาส ให้การสนับสนุน ในการศึกษาหาความรู้ ของผู้วิจัย ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการ เก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณคุณย่าวี ตระกูลสุขชัย ที่ให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างดียิ่งตลอด มาและขอบคุณพี่น้องที่ให้ความห่วงใยตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ นิสิตทั้งสาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา และจิตวิทยาการแนะแนวทุกคน และเพื่อนครูโรงเรียน ปัญญพิทยาคาร “สนั่น พิชิตกุล อนุสรณ์” ทุกคนที่ มอบมิตรภาพที่ดี ให้ความช่วยเหลือและกำลังใจอย่างดียิ่งเสมอมา

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอโน้มระลึกถึงพระคุณอันสูงส่งของบิดา มารดา ครูอาจารย์ ผู้เป็น แรงบันดาลใจ ให้ความห่วงใย ตลอดจนกำลังใจและกำลังใจทรัพย์ ช่วยสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้ มาโดยตลอด รวมทั้งท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้เอ่ยนาม ณ.ที่นี้ ที่มีส่วนให้ความช่วยเหลือในการทำ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณค่า และประโยชน์อันพึงได้รับ เป็นเครื่อง บูชาพระคุณของทุกท่านมา ณ. โอกาสนี้

ทัศนีย์ ตระกูลสุขชัย

45923030: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ: โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม/ การพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม/
การลดพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน

ทัศนีย์ ตระกูลสุขชัย: ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และ
พฤติกรรม ที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน (THE EFFECTS OF RATIONAL
EMOTIVE BEHAVIOR GROUP THERAPY ON DECREASING THE AGGRESSIVE
BEHAVIOR IN CLASSROOM) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สมคิด บุญเรือง, ก.ค.,
วิณี ชิตเชิดวงศ์, กศ.ม., สมโภชน์ อเนกสุข, กศ.ค. 142 หน้า. ปี พ.ศ. 2547. ISBN 974-383-834-1

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณา เหตุผล
อารมณ์ และพฤติกรรม ที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
ครั้งนี้ เป็นเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนปัญญพิทยาคาร
“สนั่น พิชิตกุล อนุสรณ์” อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่แสดงออกทาง
วาจาและทางกาย จำนวน 12 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่ม
ควบคุม กลุ่มละ 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม
แบบพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม และแบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าว และ
การเก็บข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะ
ติดตามผล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การวิเคราะห์ด้วยวิธี การวิเคราะห์ความแปรปรวน
แบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่ม และหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม ถ้าพบว่าปฏิสัมพันธ์มี
นัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบผลย่อย (Simple Effect) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วย
วิธีทดสอบแบบนิวแมน – คูลส์ (Newman Keuls)

ผลของการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่เข้ารับการฝึกโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบ
พิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะหลังการ
ทดลอง และระยะติดตามผล ต่ำกว่ากลุ่มควบคุม นักเรียนที่เข้ารับการฝึกโปรแกรมการให้คำ
ปรึกษากลุ่มแบบพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว
ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง และนักเรียนที่เข้ารับการ
ฝึกโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม มีพฤติกรรม
ก้าวร้าว ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

MAJOR: COUNSELLING PSYCHOLOGY; M.Sc (COUNSELLING PSYCHOLOGY)

KEYWORD: GROUP THERAPY PROGRAM/RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR

GROUP THERAPY/ AGGRESSIVE BEHAVIOR IN CLASSROOM

TASSANEE TRAGULSUPPACHAI: THE EFFECTS OF RATIONAL

EMOTIVE BEHAVIOR GROUP THERAPY ON DECREASING THE AGGRESSIVE

BEHAVIOR IN CLASSROOM. THESIS ADVISORS: SOMKID BOONRUANG, Ph.D.,

VINEE CHITCHUTVONG, M.Ed., SOMPOCH ANEGASUKHA, Ed.D. 142 P. 2004

ISBN 974-383-834-1

The purpose of the reasearch was to study the effects of rational emotive behavior group therapy on decreasing the aggressive behavior in classroom.

The sample, derived by means of simple random sampling method, consisted of 12 Matthayomsuksa I students who had verbal and physical aggressive behavior, studying in the academic year 2003 at Panjapittayakran School (Sanan Pichitklun Anusorn), Amphoe Muang, Chachoengsao. The students were divided into two groups : the experimental group, and the control group, with six members in each group. The instruments used in the study were the rational emotive behavior group therapy program and an observation and recording form of aggressive behavior. The data collection procedure was divided into three stages : the pre-test, the post-test and the follow-up. The data were analyzed by repeated-measures analysis of variance : one between-subjects variable and one within-subjects variable, If nonsignificant interaction was found, the simple effect would be used and tested of pair comparison through the Newman-Keuls Procedure.

The results revealed that there was a statistically significant interaction at the .05 level between the methods and the duration for the experiment. The students who took a practice of rational emotive behavior in the posttest interval and the follow up interval had lower average score in aggressive behavior than the control group at a statistically significant of .05 . The students in the experimental group had lower average score in aggressive behavior in the posttest interval and the follow up interval than in the pretest interval. However, no significant difference was found in the aggressive behavior of the students in the experimental group in the posttest interval and the follow up interval.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
แนวคิดของการตั้งสมมติฐาน.....	3
สมมติฐานในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
พฤติกรรมก้าวร้าว.....	8
ความหมายและความสำคัญของพฤติกรรมก้าวร้าว.....	8
พฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่น.....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความก้าวร้าว.....	22
งานวิจัยในประเทศ.....	22
งานวิจัยต่างประเทศ.....	25
ประโยชน์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	32
องค์ประกอบของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม.....	34
ปรัชญาและหลักการของการปรึกษาแบบทฤษฎีการใช้เหตุผลและอารมณ์.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยในประเทศ.....	48
งานวิจัยต่างประเทศ.....	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	53
การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	54
การดำเนินการทดลอง.....	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
5 สรุปผล และอภิปรายผล	73
สมมติฐานในการวิจัย.....	73
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
อภิปรายผล.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก.....	97
ภาคผนวก ข.....	99
ภาคผนวก ค.....	129
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	142

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าว ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ของกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม และกลุ่มควบคุม..... 61
2	คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว ของกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม และกลุ่มควบคุมในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง..... 62
3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวระหว่าง วิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง..... 65
4	การทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง..... 67
5	การทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง..... 68
6	การทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผล..... 69
7	การทดสอบผลย่อยแต่ละช่วงระยะเวลาของกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่ม แบบพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม..... 70
8	ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวเป็นรายคู่ของกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ในระยะ ก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยวิธีทดสอบ แบบนิวแมน – คูลส์ (Newman -Keuls Method)..... 71
9	ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลาของนักเรียนกลุ่มควบคุม..... 72

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง.....	56
2 แผนภูมิแท่งเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มนักเรียน ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม และกลุ่มควบคุม ในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง.....	63
3 แผนภูมิแท่งเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมก้าวร้าวในระยะต่าง ๆ ของ การทดลองในกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม และกลุ่มควบคุม.....	64
4 กราฟเส้นแสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะของการทดลอง.....	66